TAARIFA KUHUSU TUKIO LA KUKAMATWA KWA SAMAKI WACHANGA WASIORUHUSIWA KISHERIA KATIKA MGAHAWA WA BUNGE TAREHE 19 JUNI, 2018

Mheshimiwa Spika, nimesimama kwa ridhaa na maelekezo yako kutoa maelezo ya Serikali juu ya kilichotokea jana hapa Bungeni ikiwa ni sehemu ya utekelezaji wa shughuli za Wizara katika Usimamizi wa Rasilimali za nchi ambapo kwa bahati mbaya na kwa masikitiko makubwa utekelezaji huo hayakufuata taratibu za Kibunge.

Mheshimiwa Spika, kabla ya kutoa maelezo ya tukio lililotokea jana hapa Bungeni na kuliomba radhi Bunge lako Tukufu, naomba kutoa maelezo yafuatayo ya utangulizi.

Mheshimiwa Spika, Wizara yangu imeendelea na mapambano dhidi ya uvuvi haramu na biashara haramu ya mazao ya uvuvi hasa kwa samaki aina ya Sato na Sangara kutoka Ziwa Victoria. Mapambano hayo yanafanywa kwa njia ya Operesheni ambayo inaitwa Operesheni Sangara 2018 inayoendelea katika maeneo mbalimbali ya mikoa ya Mwanza, Geita, Mara, Kagera na Simiyu. Vile vile Wizara inafanya Operesheni katika ukanda wa pwani inayojulikana kama Operesheni MATT, pia Operesheni nyingine inafanyika katika ukanda wa kiuchumi wa bahari ya Hindi ijulikanayo kama Operesheni Jodari. Aidha, Operesheni Sangara 2018 itaendelea katika Maziwa Makuu ya Tanganyika na Nyasa pamoja na maziwa madogo (Rukwa na Manyara), mabwawa (Mtera na Nyumba ya Mungu) na mito.

Mheshimiwa Spika, Operesheni hizi zinafanywa kwa mujibu wa Sheria za nchi ikiwemo Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Ibara ya 27(2) ambayo inasema nanukuu **"watu wote watatakiwa na Sheria kutunza vizuri mali ya Mamlaka ya Nchi na ya pamoja, kupiga vita aina zote za uharibifu na ubadhirifu, na kuendesha uchumi wa Taifa kwa makini kama watu ambao ndiyo waamuzi wa hali ya baadaye ya Taifa lao"**. Aidha Operesheni hizi zinatekeleza Ilani ya Uchaguzi ya CCM ya mwaka 2015/2020 Ibara ya 27(p) ambayo inaielekeza Serikali pamoja na mambo mengine **"kuendelea kupambana na uvuvi haramu ili uvuvi uwe endelevu na wenye tija"**. Pia, katika kiapo cha

Ahadi ya Uadilifu kwa viongozi wa Umma ambapo ni pamoja na kulinda kwa nguvu zote rasilimali za Taifa.

Mheshimiwa Spika, Operesheni dhidi ya uvuvi haramu zinafanyika kwa kuzingatia Sheria ya Uvuvi namba 22 ya Mwaka 2003 pamoja na Kanuni za uvuvi za Mwaka 2009, Sheria ya Uvuvi wa Bahari Kuu ya Mwaka 1998 na marekebisho yake ya mwaka 2007, Sheria ya Mazingira namba 20 ya Mwaka 2004, Sheria ya Uhujumu Uchumi (Economic and Organised Crime Act CAP 200 Re 2002 as amended by Act No.3 of 2016) na Sheria ya Hifadhi za Bahari na Maeneo Tengefu namba 29 ya Mwaka 1994.

Mheshimiwa Spika, Katika **Operesheni Sangara 2018** ambayo ilianza Januari, 2018 hadi sasa jumla ya watuhumiwa 3,033 walikamatwa, samaki wachanga/wakubwa wasioruhusiwa kilogramu 332,080, mabondo kilogramu 5,723, Kokoro 9,730, kamba za kokoro mita 578,178, mitumbwi 1,076, magari 141, pikipiki 125, injini 582 na nyavu haramu 545,336 zilikamatwa. Kuwepo kwa hali hiyo kunathibitisha ya kwamba uvuvi haramu na biashara haramu ya mazao ya uvuvi imekithiri katika Ziwa Victoria.

Mheshimiwa Spika, Katika ukanda wa pwani **Operesheni MATT** inaendelea kufanyika ambapo hadi sasa mtandao wa walipuaji mabomu umesambaratishwa, mabomu ya milipuko 720, V-6 Explosives vipande 600, detonator 362, mbolea ya Urea kilo 324, mitungi ya gesi 68, vifaa vya kuzamia jozi 252 na Compressors 12 vimekamatwa. Kutokana na Operesheni hii idadi ya milipuko imepungua kwa asilimia 88.

Mheshimiwa Spika, Katika Ukanda wa Bahari Kuu **Operesheni Jodari** kupambana na Uvuvi Haramu imeendeshwa baharini na angani kwa kushirikiana na Taasisi ya Kimataifa ya **Sea Shepherd Global** kwa kutumia Meli ya **Ocean Warrior** ya Taasisi hiyo ambapo ukaguzi hivi sasa umedumu kwa miezi sita mfululizo na kwa kutumia ndege aina ya **Dornier 228 kutoka Serikali ya Mauritius**. Kupitia operesheni Jodari meli 21 zimekamatwa kwa makosa mbalimbali ya uvuvi katika Ukanda wa Kiuchumi wa Bahari Kuu na kuchukuliwa hatua mbalimbali za kisheria.

Kutokana na mkakati huu, hadi sasa hakuna meli hata moja ya kigeni inayovua kiholela katika maji ya Tanzania.

Mheshimiwa Spika, pamoja na jitihada hizo za kupambana na kutokomeza uvuvi na biashara haramu ya mazao ya uvuvi nchini, bado kumekuwa na taarifa nyingi sana za utoroshaji, kuuzwa na kupatikana kwa samaki wasioruhusiwa kisheria hasa samaki wachanga katika mabucha, *supermarkets,* mahoteli/migahawa na masoko hususan katika maeneo ya mikoa ya Arusha, Dar es Salaam na Dodoma.

Mheshimiwa Spika, Kutokana na kuendelea kwa tatizo hilo, Wizara yangu iliunda timu ya kuhakiki na kudhibiti hali hiyo ambayo inafanya kazi katika mikoa tajwa hapo juu. Hadi sasa kumekuwa na mageti maalum kwa ajili ya kufanya ukaguzi wa mazao ya uvuvi katika maeneo ya Singida na Shinyanga.

Aidha, timu hiyo imekuwa ikifanya kaguzi za kushitukiza za mara kwa mara katika maeneo ya mabucha, *supermarkets,* mahoteli/migahawa na masoko na pia katika vyombo vya usafirishaji.

Mheshimiwa Spika, tarehe 19 Juni, 2018 nilipokuwa katika mgahawa wa Bunge, niliona samaki aina ya Sato nikashuku kuwa walikuwa ni samaki wachanga wasioruhusiwa kisheria, ndipo nikamwagiza Katibu wangu katika uhakiki unaoendelea wakaguzi wajiridhishe na samaki wanaouzwa katika mgahawa wa Bunge baada ya kupata vibali husika.

Mheshimiwa Spika, Wakaguzi walimhoji mmiliki wa mgahawa na alikiri kuwa samaki hao ni Sato kutoka Ziwa Victoria ambapo walibaini kuwa baadhi ya samaki hao ni wachanga kwani walikuwa na urefu chini ya sentimeta 25 kinyume na Kanuni za Uvuvi za Mwaka 2009 (Kanuni ya 58(2)(b)" *Notwithstanding the provisions of sub-regulation (1) a person shall not fish, land, possess, process or trade in Nile tilapia or fish locally known as 'Sato' the total length of which is below twenty five centimetres").*

Baada ya kukiri kosa, mmiliki wa mgahawa huo Bw. Daniel Lamba alitozwa faini ya Tsh. 300,000/= (shilingi laki tatu) ikiwa faini kwa kosa hilo ambapo alizilipa kwa kutumia akaunti ya Wizara iliyopo Benki ya NMB na kupewa risiti ya Serikali na samaki hao wasioruhusiwa waliondolewa katika mgahawa huo.

Bw. Lamba aliwaonesha wakaguzi duka alilonunulia samaki hao kilo 100 lililopo maeneo ya mtaa wa Uhindini karibu na uwanja wa Nyerere Square na kufanya ukaguzi ambapo hawakukuta samaki hata mmoja. Hata hivyo wakaguzi walikagua maduka ya jirani na kubaini uwepo wa samaki wachanga katika duka la Bwana Samweli J. Kamone na kumtoza faini ya Tsh. 200,000/= (shilingi laki mbili) na kulipa faini hiyo.

Mheshimiwa Spika, Napenda kukiri kwamba watumishi hao katika kutekeleza kazi hiyo waliingia eneo la Bunge bila ya kibali cha kuwezesha kufanya zoezi hilo kwa kutokujua taratibu za Kibunge na kwa kupima chakula kilichopikwa. Kwa sababu hiyo, Wizara inaliomba radhi Bunge lako Tukufu na wewe mwenyewe Mheshimiwa Spika.

Aidha, napenda kusisitiza kwamba Wizara yangu haikuwa na lengo lolote lile la dharau kwa Bunge lako Tukufu na Ofisi ya Mheshimiwa Spika.

Mheshimiwa Spika na Waheshimiwa Wabunge kwa mara nyingine naomba radhi sana kwa niaba ya Wizara yangu kwa kutofuata utaratibu wa ukaguzi katika eneo la Bunge lako Tukufu. Pia naliomba Bunge lako Tukufu liendelee kuunga mkono jitihada za kulinda Rasilimali zetu nchini.

Mheshimiwa Spika, naomba kuwasilisha.

Mhe. Luhaga Joelson Mpina (Mb)
Waziri wa Mifugo na Uvuvi
20/06/2018